



**THỨ NĂM 8-11-2018**

**Số 50/2018**

**SUY NIỆM  
TIN MỪNG  
CHÚA NHẬT**

\*

**Ngày 11-11-2018**

**Chúa nhật 32 Thường niên**

**Bỏ vào tất cả**

**LỜI CHÚA: Mc 12,38-44**

Một hôm Đức Giêsu nói với các môn đệ rằng: “Anh em phải coi chừng những ông kinh sư ưa dạo quanh, xứng xinh trong bộ áo thụng, thích được người ta chào hỏi ở những nơi công cộng. Họ ưa chiếm ghế danh dự trong hội đường, thích ngồi cô nhất trong đám tiệc. Họ nuốt hết tài sản của các bà goá, lại còn làm bộ đọc kinh cầu nguyện lâu giờ. Những người ấy sẽ bị kết án nghiêm khắc hơn”.

Đức Giêsu ngồi đối diện với thùng tiền đang cúng cho Đền Thờ. Người quan sát xem đám đông bỏ tiền vào đó ra sao. Có lăm người giàu bỗn thật nhiều tiền. Cũng có một bà goá nghèo đến bỏ vào đó hai đồng tiền kẽm, trị giá một phần tư đồng bạc Rôma. Đức Giêsu liền gọi các môn đệ lại và nói: “Thầy bảo thật anh em: bà goá nghèo này đã bỏ vào thùng nhiều hơn ai hết. Quả vậy, mọi người đều rút từ tiền dư bạc thừa của họ mà đem bỏ vào đó; còn bà này, thì rút từ cái túng thiếu của mình mà bỏ vào đó tất cả tài sản, tất cả những gì bà có để sống”.

**SUY NIỆM**

Khó lòng nhận ra đồ giả trong các món hàng. Ta thường đánh giá một sản phẩm dựa trên mẫu mã, nên dễ bị đánh lừa về chất lượng. Thật ra đồ giả cũng có ở nơi con người. Làm cho mình trẻ hơn nhờ trang

(xem tiếp trang 2)

**Chủ đề của Sứ điệp Ngày Hoà bình Thế giới lần thứ 52 (năm 2019)**

“*Nền chính trị tốt phải phục vụ cho hòa bình*” là chủ đề của Ngày Hoà bình Thế giới lần thứ 52 - sẽ được cử hành vào ngày 01 tháng Giêng 2019.

Chủ đề đã được thông báo trên Bản tin của Toà Thánh (*Bulletino*) hôm thứ Ba 6/11/2018, chỉ vài ngày trước kỷ niệm một trăm năm chấm dứt Chiến tranh Thế giới lần thứ nhất 1914-1918.

Theo thông báo này, Toà Thánh nhấn mạnh trách nhiệm của mọi người về chính trị: “Mọi công dân đều có nghĩa vụ chính trị, đặc biệt là những ai gánh trách nhiệm bảo vệ và lãnh đạo” cũng như “Trách nhiệm trong việc bảo vệ luật pháp và khuyến khích đối thoại giữa các tác nhân của xã hội, giữa các thế hệ và giữa các nền văn hoá”.

Thông báo cũng đề cao sự tin tưởng rằng: “Không có hoà bình nếu không có sự tin tưởng lẫn nhau. Và điều kiện đầu tiên của tin tưởng là tôn trọng những gì đã cam kết”.

Dẫn lại một phát ngôn của Đức giáo hoàng Phaolô VI, Toà thánh nhắc lại



© COPYRIGHT L'OSSERVATORE ROMANO

mối tương quan giữa bác ái và chính trị, đồng thời nhấn mạnh đến mối quan tâm về môi trường và về giới trẻ: “Việc dấn thân làm chính trị – vốn là một trong những thể hiện cao nhất của đức ái – mang mối quan tâm đến tương lai của cuộc sống và của hành tinh, đến những người trẻ nhất và nhỏ bé nhất, trong nỗi khát khao thành tựu của đời mình”.

Thông báo cũng trích dẫn lời Đức Gioan XXIII: “Khi một người được tôn trọng trong các quyền lợi của mình – như thánh Gioan XXIII nói trong Thông điệp *Pacem in Terris* (1963) –

(xem tiếp trang 4)

**Thông báo  
của Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam**

Kính thưa quý vị độc giả,

Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam (bản in giấy, 4 trang A4) – chọn lọc một số bài viết, tin tức trong tuần đăng trên trang mạng của Hội đồng Giám mục Việt Nam – đã ra mắt số đầu tiên vào ngày 9-4-2010, với mục đích phục vụ độc giả không có thời gian hay điều kiện truy cập internet. Bản in này đã được phát hành liên tục hàng tuần cho đến số 36 vào cuối năm 2010. Sau đó, từ năm 2011, Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam được đưa lên trang mạng của Hội đồng Giám mục Việt Nam vào ngày thứ Năm hàng tuần theo dạng tập tin PDF để các giáo

xứ, cộng đoàn... có thể tải về và tùy nghi sử dụng. Số đầu tiên của Tuần tin (PDF) phát hành ngày thứ Năm 6-1-2011.

Trong suốt 8 năm qua, mỗi tuần, các bài viết, tin tức tuyển chọn từ trang mạng của Hội đồng Giám mục Việt Nam đã được gửi đến quý độc giả một cách đều đặn.

Nay chúng tôi nhận thấy việc sở hữu một chiếc điện thoại thông minh hay máy tính bảng không phải là điều quá khó với nhiều người cũng như việc truy cập internet (wi-fi, 3G, 4G) đã khá dễ dàng và phổ biến; vì thế, kể từ đầu năm Phụng vụ sắp tới (2018-

(xem tiếp trang 4)

## SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

điểm, tốt hơn nhở ăn nói. Làm cho mình có dáng trí thức hơn, quý phái hơn để chiếm được lòng tin, lòng quý mến của người khác. Có loại người giả hình dạy một đàng, làm một nẻo, bắt người khác làm những điều mình chẳng bao giờ làm, mạt sát người khác về những tội mình không tránh khỏi. Có loại người giả hình rất tử tế với người ngoài, còn sống với người trong nhà thì không ai chịu nổi. Nói chung mọi thứ giả hình đều không thật. Đức Giêsu cảnh giác chúng ta về thứ giả hình đạo đức: "Anh em hãy coi chừng...", kéo lại giống một số kinh sư.

Đức Giêsu cố ý ngồi đối diện với thùng tiền ở Đền Thờ. Ngài tò mò muốn xem đám đông bỏ tiền ra sao. Những người giàu bỏ nhiều hơn cả. Nhưng Ngài lại xúc động khi thấy một bà goá nghèo rón rén bỏ vào thùng hai đồng xu nhỏ. Ngài quả quyết trước mặt các môn đệ: "Bà goá này đã bỏ nhiều tiền hơn người khác, vì mọi người lấy từ cái dư thừa mà bỏ vào, còn bà, bà lấy từ cái túng thiếu của mình mà bỏ vào tất cả những gì bà có, tất cả của nuôi thân".

Các môn đệ ngỡ ngàng trước cách đánh giá của Đức Giêsu, cách nhìn con người dựa trên tấm lòng của họ. Bà goá bỏ tiền ít hơn mọi người, nhưng dưới mắt Đức Giêsu, bà đã bỏ nhiều hơn cả, vì bà đã bỏ tất cả. Lối đánh giá của Đức Giêsu đòi ta xét lại lối đánh giá của mình về người khác. Có khi chúng ta ca ngợi một người chỉ vì người ấy đã có những đóng góp lớn lao, đã đem lại những kết quả cụ thể, rõ ràng. Có khi chúng ta chê một người vì người đó kém cỏi, thiếu năng lực. Tiếng khen chê của ta thường dựa trên hiệu quả bề ngoài, và ít dung đến phần nội tâm sâu thẳm. Lối đánh giá của Đức Giêsu cũng đòi ta xét lại lối đánh giá của mình về chính mình. Tôi xao xuyến khi bị chê, tự mãn khi được khen. Tôi quá trọng dư luận đến nỗi trở nên nô lệ cho dư luận. Thật ra tôi cần đánh giá mình dựa trên cái nhìn của Chúa. Chúa thấy tôi thế nào thì tôi là thế ấy.

(xem tiếp trang 3)

## Cải táng Đức cố Giám mục Santos Ubierna Ninh



**GIÁO PHẬN THÁI BÌNH** - Trong tâm tình của toàn thể Giáo hội bước vào tháng 11 - tháng cầu cho các linh hồn, sáng Chúa nhật ngày 4/11/2018, đông đảo tín hữu giáo phận Thái Bình đã quy tụ về ngôi nhà Chung giáo phận hiệp dâng thánh lễ an táng hài cốt Đức cố Giám mục Santos Ubierna Ninh (01/11/1907-15/4/1955) - vị chủ chăn thứ 2 của giáo phận kể từ khi được thành lập.

Từ ngày 30/10/2018, phái đoàn giáo phận Thái Bình do Đức cha Phêrô Nguyễn Văn Đệ - Bề trên giáo phận dẫn đầu đã có mặt tại Đền Thánh Martino Hố Nai (Biên Hòa, Đồng Nai) chuẩn bị cho việc di dời hài cốt Đức cố Giám mục Santos Ubierna Ninh. Đến 18 giờ 30 ngày 2/11/2018, hài cốt của ngài đã được dọn vào nhà thờ Chính tòa Thái Bình. Cộng đoàn giáo hữu đã hiện diện cùng sốt sắng cầu nguyện cho Đức cố Giám mục. Trở về với giáo phận mẹ Thái Bình cũng chính là thao thức của ngài khi còn ở Sài Gòn 63 năm về trước.

Sau khi hài cốt của Đức cố Giám mục Santos Ubierna được di quan về sân giếng trời nhà Chung Giáo phận, thánh lễ cầu nguyện được cử hành lúc 8h30' do Đức cha Phêrô chủ tế. Trong bài giảng lễ, ngài gợi nhắc lại tiểu sử và khẩu hiệu Giám mục mà Đức cố Giám mục Santos Ubierna đã chọn "Con ước ao được hiến tế cuộc đời con để làm một với hy tế của Chúa Kitô", từ đó liên hệ đến đời sống phục vụ Thiên Chúa và giá phật của Đức cố Giám mục, đúng như lời khấn hứa trong đời tận hiến "khó nghèo - khiết tịnh - vâng phục". Đức cha Phêrô mời gọi mỗi người nhìn vào cuộc đời Đức cố Giám mục để rút ra bài học quan trọng nhất là yêu mến Thiên Chúa hết lòng, hết sức, hết linh hồn, hết trí khôn và yêu mến tha nhân như yêu Chúa. Ngài cũng nhắc mỗi người hãy thể hiện tối đa lòng hiếu kính, yêu mến, biết ơn đối với các đấng bậc, tổ tiên bởi những

giáo phận đang có hôm nay đều được xây dựng trên công đức, máu, mồ hôi và nước mắt của các tiền nhân. Kết thúc bài chia sẻ, Đức cha không quên nhắn nhủ mỗi người hãy nhìn thấy Chúa hiện thân nơi những người nghèo đói, bần cùng, ốm đau, bị bỏ rơi để có lòng yêu thương, giúp đỡ và trân trọng họ...

Ngay sau thánh lễ, hài cốt Đức cố Giám mục Santos Ubierna lại được di quan đến tầng hầm nhà thờ Chính tòa để thực hiện nghi thức an táng. Sau nhiều lần lưu lạc tại Lăng Cha Cả, nhà thờ Ba Chuông - Sài Gòn và nghĩa trang Martino de Pores, Hố Nai - Biên Hòa, cố Giám mục đã được trở về nơi an nghỉ cuối cùng. Giờ đây giáo phận Thái Bình đã hoàn thành tâm nguyện của vị cha chung ngày nào.

Ngược dòng lịch sử, tháng 7/1954, khoảng 80 ngàn giáo dân Thái Bình đã rời giáo phận di cư vào miền Nam. Sau bao ngày trăn trở, Đức cha Ubierna Ninh cùng 70 linh mục Dòng và triều với hàng trăm chủng sinh, thầy giảng và dì phuoc đã đi theo để ổn định đoàn chiên. Ngay khi đến vùng đất mới, Đức cố Giám mục đã cho xây dựng trụ sở Thái Bình để giáo dân có nơi thờ phượng Chúa và trú ngụ. Sau khi lo liệu xong cho đoàn chiên nơi đất khách quê người, Đức cha Ubierna Ninh luôn mong muốn được trở về giáo phận mẹ để tiếp tục lo cho cộng đoàn giáo hữu còn ở lại. Ngài quyết định sẽ trở lại miền Bắc trước ngày 29/4/1955, đây là hạn chót di chuyển Bắc - Nam. Nhưng, ngày 15/4/1955, Chúa đã sớm cất Đức cha về khi ngài mới được 48 tuổi.

Với 13 năm dẫn dắt chiên đoàn giáo phận Thái Bình (1942-1955), mặc dù trong đúng khoảng thời gian giáo phận lâm cảnh đau thương của kháng chiến chống Nhật, chống Pháp và cả nạn đói hoành hành nhưng Đức cố Giám mục vẫn vững tay chèo lái con thuyền đức tin của giáo phận. Trong thời gian được ngài coi sóc, giáo phận đã gặt hái được nhiều thành quả tốt đẹp: Hạt giống đức tin được duy trì, phát triển qua các đoàn hội, qua việc thành lập nhà in Đaminh Thái Bình để in ấn những tài liệu, sách báo Công giáo cho giáo phận. Theo thống kê đầu năm 1954, giáo phận Thái Bình có 21 linh mục Dòng Đaminh, 64 linh mục triều, 35 đại chủng sinh,

(xem tiếp trang 4)

# Sứ điệp của Hội đồng Toà Thánh về Đối thoại Liên tôn gửi các tín đồ Ấn giáo nhân Lễ Deepavali 2018

VATICAN – Nhận dịp Lễ Deepavali hằng năm của Ấn giáo, còn gọi là Diwali (Lễ hội Ánh sáng), ngày lễ đánh dấu ngày khởi đầu năm mới trong lịch Ấn giáo – năm nay là thứ Tư 7 tháng Mười Một 2018–, Hội đồng Toà Thánh về Đối thoại liên tôn đã gửi sứ điệp chúc mừng các cộng đoàn tín đồ Ấn giáo trên toàn thế giới. Chủ đề của sứ điệp năm nay là “Kitô hữu và người Ấn giáo: bảo vệ những người dễ bị tổn thương trong xã hội”.

Sau đây là toàn văn Sứ điệp:

**Kitô hữu và người Ấn giáo:  
bảo vệ những người dễ bị tổn thương  
trong xã hội**



Thành phố Vatican,

Các bạn tín đồ Ấn giáo thân mến, Hội đồng Toà Thánh về Đối thoại liên tôn xin gửi đến các bạn lời chào thân ái và lời nguyện chúc nhân dịp các bạn mừng lễ Deepavali vào ngày 7 tháng Mười Một sắp tới. Ước mong những cử hành trong dịp lễ này sẽ củng cố tình thần bằng hữu và tình huynh đệ giữa các bạn; và luôn là nguồn an vui nơi gia đình và cộng đồng của các bạn!

Kinh nghiệm trực tiếp, và cả những tin tức thời sự trên báo chí và cổng thông tin điện tử hằng ngày đều cho thấy những khó khăn của các thành viên dễ bị tổn thương trong xã hội của chúng ta: người nghèo, người đau yếu, người già, khuyết tật, người thiểu thốn, người bị bỏ rơi và di dân, cũng như những người bị gạt ra bên lề và bị loại trừ trong các lĩnh vực xã hội, tôn giáo, văn hóa và ngôn ngữ. Những nạn nhân của lạm dụng và bạo lực, nhất là phụ nữ và trẻ em, là những người bất lực và không có khả năng tự vệ, thường bị khước từ và lảng quên bởi một xã hội ngày càng dửng dưng, và thậm chí vô cảm trước những nhu cầu và đau khổ của con người: ở khắp nơi trên thế giới những người dễ bị tổn

thương cũng là những người chịu đau khổ nhiều nhất. Chính qua lăng kính của bối cảnh đáng lo ngại này mà chúng tôi muốn chia sẻ với các bạn một suy tư về cách mà người Ấn giáo và Kitô hữu chúng ta có thể dấn thân vào việc bảo vệ và nâng đỡ những người này.

Nghĩa vụ luân lý buộc chăm sóc cho những người dễ bị tổn thương xuất phát từ xác tín chung của chúng ta rằng mọi người đều là thụ tạo của Thiên Chúa, và vì thế, là anh chị em của nhau, bình đẳng về phẩm giá, chịu trách nhiệm về nhau. Nghĩa vụ này cũng do chúng ta ý thức rằng đôi khi chính chúng ta cũng bị tổn thương, và cần đi tìm ai đó để giúp đỡ mình. Một nhận thức đúng đắn về thân phận chung của con người và về nghĩa vụ luân lý đối với tha nhân sẽ thúc đẩy chúng ta thăng tiến [điều kiện sống của] họ, bằng cách làm tất cả những gì có thể để giảm bớt nỗi thống khổ của họ, bảo vệ quyền lợi và khôi phục phẩm giá của họ.

Về vấn đề này, chắc chắn đã có nhiều nỗ lực đáng khen ngợi của các cá nhân, các nhóm và cộng đồng ở nhiều nơi trên thế giới. Tuy nhiên, vì số người dễ bị tổn thương rất đông và việc đáp ứng những nhu cầu của họ cũng thường phức tạp, nên những nỗ lực này như là muối bỏ biển. Dẫu vậy, những cơ hội giúp đỡ họ lại ở ngay bên chúng ta, những người dễ bị tổn thương sống trong mọi cộng đồng và xã hội. Cần có thêm nhiều nỗ lực, do cảm thức về tình liên đới thúc đẩy, để bày tỏ “sự hiện diện của những người anh chị em biết quan tâm đến họ, và khi mở rộng cánh cửa trái tim và cuộc sống của họ, coi họ như những người bạn và người thân thuộc” (Đức giáo hoàng Phanxicô, Sứ điệp cho Ngày Thế giới Người nghèo lần thứ hai, 18 tháng Mười Một 2018). Thước đo thực sự cho nền văn minh của mọi xã hội lại chẳng phải là phương cách đối xử với các thành viên dễ bị tổn thương nhất trong xã hội đó sao?

Cần phải quan tâm và hợp tác, không chỉ để bảo vệ chỗ đứng và các quyền hợp pháp của những người dễ bị tổn thương trong xã hội, mà còn để nuôi dưỡng một nền văn hóa chăm sóc và trợ giúp họ. Trong các gia đình của chúng ta cũng thế,

## SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

Điều quan trọng khiến tôi bận tâm đó là tôi có dâng tất cả bản thân cho Chúa không, chẳng giữ lại gì cho mình, dù chỉ một xu nhỏ. Cần rất nhiều liều lĩnh khi bỏ nốt đồng xu cuối cùng để thực sự trở nên người tin thác trọn vẹn vào Chúa.

### CẦU NGUYỆN

Lạy Chúa Giêsu,  
khi đến với nhau,  
chúng con thường mang những  
mặt nạ.

Chúng con sợ người khác thấy sự  
thật về mình.

Chúng con cố giữ uy tín cho bộ mặt  
dù đó chỉ là chiếc mặt nạ giả dối.

Khi đến với Chúa,  
chúng con cũng thường mang mặt nạ.  
Có những hành vi đạo đức bên ngoài  
để che giấu cái trống rỗng bên trong.  
Có những lời kinh đọc trên môi,  
nhưng không có chỗ trong tâm hồn,  
và ngược hẳn với cuộc sống thực tế.

Lạy Chúa Giêsu,  
chúng con cũng thường ngầm  
mình trong gương,  
tự ru ngủ và đánh lừa mình,  
mẫn nguyện với cái mặt nạ vừa vặn.

Xin giúp chúng con cởi bỏ mọi  
thứ mặt nạ,  
đã ăn sâu vào da thịt chúng con,  
để chúng con thôi đánh lừa nhau,  
đánh lừa Chúa và chính mình.

Ước gì chúng con xây dựng bầu  
khí chân thành,  
để chúng con được lớn lên trong  
bình an. ■

*Lm Antôn Nguyễn Cao Siêu, SJ*

phải cố gắng để đừng ai cảm thấy mình là người không được ưa thích, không được yêu thương, quan tâm hay bị gạt ra ngoài. Ở mọi cấp độ xã hội, nhất là các nhà lãnh đạo chính trị và chính phủ, và những người có khả năng cung cấp trợ giúp cụ thể nhất, phải thể hiện một khuôn mặt và trái tim con người đối với những người dễ bị tổn thương trong xã hội và đến với những người bị gạt ra bên lề và bị đàn áp. Sự quảng đại ấy không được là một cử chỉ hình thức, nhưng phải là cử chỉ được ợn trên thúc đẩy, nhằm giải thoát thực sự những người dễ bị tổn thương, đem lại hạnh phúc cho họ và bảo vệ họ.

(xem tiếp trang 4)

## **Thông báo của Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam**

2019), chúng tôi sẽ ngừng phát hành *Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam*. Số cuối cùng của *Tuần tin* là số 52/2018 (ngày 22/11/2018).

Xin chân thành cảm ơn quý độc giả đã đọc *Tuần tin*, ủng hộ, góp ý và phổ biến *Tuần tin*.

Độc giả vẫn có thể vào trang mạng của Hội đồng Giám mục Việt

Nam ([hdgmvietnam.com](http://hdgmvietnam.com)) để theo dõi thông tin thời sự của Giáo hội trong nước và Giáo hội hoàn vũ cũng như đọc các bài viết khác; hơn nữa phiên bản mới – từ ngày 13/5/2018 – đã được cải tiến phong phú hơn với phần audio và video.

Ngày 8/11/2018

*Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam*

## **Chủ đề của Sứ điệp Ngày Hoà bình Thế giới...**

nơi người ấy sẽ nảy sinh một ý thức trách nhiệm phải tôn trọng quyền lợi của người khác” (số 44).

Nhấn mạnh đến sự hiệp thông của nhân loại, thông báo viết: “Các quyền lợi và nghĩa vụ của con người gia tăng ý thức thuộc về cùng một cộng đồng với những người khác và với Thiên Chúa. Vì thế, chúng ta được kêu gọi để mang lại và công bố hoà bình như một tin vui về tương lai, trong đó nhân phẩm và quyền lợi của mỗi người đều được tôn trọng”.

Lời mời gọi tham gia vào chính trị cũng là ý cầu nguyện trong tháng Bảy 2015 của Đức giáo hoàng Phanxicô. Ngài kêu gọi những người tham gia chính trị, nhất là những Kitô hữu, hãy “đứng cảm” vì chính trị là một cách “tử đạo hằng ngày: muu cầu công ích nhưng không để cho mình bị hư hỏng”. “Làm chính trị là điều quan

## **Sứ điệp của Hội đồng Toà Thánh về Đổi thoại Liên tôn...**

Là những tín đồ dâm mê sâu trong truyền thống tâm linh của mình và là những cá nhân chia sẻ cùng những mối quan tâm về hạnh phúc của mọi người, mong sao chúng ta biết liên kết với các tín đồ của các truyền thống tôn giáo khác và với mọi người thiện chí trong một nỗ lực phối hợp chung, để đem lại một hiện tại vui vẻ và một tương lai hy vọng cho những người anh chị em dễ bị tổn thương của chúng ta!

Xin chúc tất cả các bạn một ngày lễ Deepavali vui tươi!

Giám mục Miguel Ángel Ayuso Guixot, MCCJ

Thư ký

4 – Tuần Tin số 50/2018

## **Châu Mỹ Latinh: Mục vụ nhân quyền và dân bản địa**



Hội đồng Giám mục châu Mỹ Latinh (CELAM) đang chủ trì hai hội nghị quan trọng tại Bogota, Colombia, với 2 chủ đề: Chăm sóc mục vụ về nhân quyền và Chăm sóc mục vụ cho người dân bản địa ở khu vực này.

Hội nghị “Chăm sóc mục vụ về nhân quyền”, do CELAM và Caritas Mỹ Latinh phối hợp tổ chức nhân dịp kỷ niệm 70 năm Tuyên ngôn Quốc tế về Nhân quyền và đánh dấu việc Đức cha Óscar Romero vừa được tuyên thánh. Nội dung hội nghị trình bày vai trò của Giáo hội trong việc đồng hành với cộng đồng để các quyền của con người được công nhận và tôn trọng. Cuộc họp cũng đề ra định hướng hoạt động cho Caritas châu Mỹ Latinh giai đoạn 2019 - 2023.

Tính đến hôm nay, có 35 đại diện từ 13 quốc gia tham gia các hoạt động, báo cáo cơ bản về các chủ đề: Phân tích tình hình nhân quyền ở châu Mỹ Latinh và vùng Caribe; Thực trạng nhân quyền ở Venezuela; Nền tảng học thuyết về chăm sóc mục vụ nhân quyền; và cha Jesús Mendoza, thuộc tổ chức chăm sóc mục vụ xã hội ở Mexico, trình bày những trải nghiệm cùng các nạn nhân.

Hội nghị thứ hai được tổ chức bởi Ủy ban Văn hóa và Giáo dục của CELAM về tình hình chăm sóc mục vụ cho người dân bản địa Mỹ Latinh. Các giám mục, linh mục, tu sĩ và giáo dân cùng thảo luận để đề ra hướng hoạt động mang tính thực tế cho cộng đồng thổ dân theo tinh thần Tin Mừng. Cả 2 cuộc hội nghị này sẽ kết thúc vào ngày 9 tháng 11. ■

(Fides, 05/11/2018)

**Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam  
tuyển chọn bài viết, tin tức từ [hdgmvietnam.com](http://hdgmvietnam.com),  
phát hành thứ Năm hàng tuần trên trang  
[hdgmvietnam.com](http://hdgmvietnam.com) theo dạng pdf**